

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji 1948 m. lapkričio 25 d. ketvirtadienis Kaina 20 kp
metai № 108 (163)

Nuolat vadovauti dešimtkiemų igaliojinimams

Visa mūsų valstybinė santvarka priklauso nuo viršaus iki apačios darbo žmonių deputatų Taryboms. Nuo Tarybų deputatų darbo, didele dalimi, priklauso ir dirbančiųjų kultūrinio bei materialinio gyvenimo lygio pakėlimas.

Kaip visoje respublikoje taip ir mūsų apskrityje šios Tarybos dar yra naujos, todėl ypatingai apylinkių Tarybų darbe pasitaiko daug įvairių trūkumų. Apylinkių Tarybų pirmininkai daugumoje, kaip reikalinga, nevadovauja savo dešimtkiemų igaliojinimams. O dešimtkiemio igaliojinimo darbe gairės yra plačios. Dešimtkiemio igaliojinimas turi visuomet žiūrėti, kad nebūtų iškraipoma partijos politika kaime, giliai įsijausti į vargingųjų ir vidutinių valstiečių balsą, nedaryti jokios nuolaidos buožėms. Jis turi stebėti, kad jo, dešimtkiemio valstiečiai, būtų teisingai apdedami mokesčiais, žemės ūkio produktų privalomais pristatymais. Neleisti buožėms fiktyviai pasidalinti žemės arba sabotuoti valstybinių privalomųjų pristatymų. Taip pat dešimtkiemio igaliojinimas turi nuolat rūpintis ir valstiečių kultūriniais ir buitiniiais reikalais. Geras ir planingas dešimtkiemio igaliojinimo darbas pateisina rinkėjų pasitikėjimą, sustiprina apylinkės Tarybos darbą, padeda partijai ir vyriausybei sėkmingai susidoroti su aktualiaisiais uždaviniais. Ir, kaip taisyklė, kur apylinkių Tarybų pirmininkai gerai vadovauja savo dešimtkiemų igaliojinimams, ten lengvai ir sėkmingai susidorojama su visais partijos ir vyriausybės duotais uždaviniais.

Neblogai savo dešimtkiemų igaliojinimams vadovauja Subačiaus valsčiaus, Subačiaus apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Masilionis. Šios apylinkės dešimtkiemų igaliojinimai drg. drg. Juozavičius, Karaliūnas visuomet pilnai atlieka jiems duotus įpareigojimus. Taip pat šie dešimtkiemų igaliojinimai ve-

da agitaciją už kolektyvinius ūkius, tuojau duoda signalą aukštesniems organams apie to ar kito valstiečio teisėtą skundą. Dėka gero apylinkės Tarybos pirmininko ir dešimtkiemų igaliojinimo darbo, apylinkė laiku ir sėkmingai įvykdė visus jai duotus įpareigojimus. Pavyzdinčiai veikia ir šios apylinkės klubas - skaitykla. Neblogai vadovauja savo dešimtkiemų igaliojinimams ir Gelažių valsč., Terpeikių apylinkės Tarybos pirmininkas drg. Katilevičius. Dėl to minėta apylinkė visose paruošų kampanijose valsčiuje pirmiau. Aukštupėnų valsčiaus, Jutkonių apylinkės dešimtkiemio igaliojinimai, vadovaujami Tarybos pirmininko drg. Sakavičiaus, pieno ir grūdų paruošų kampanijos metu valsčiuje visą laiką pirmavo.

Tačiau teikiu apylinkės Tarybos pirmininkų, kurie gerai vadovauja savo dešimtkiemų igaliojinimams, yra tik maža dalis. Daugumoje apylinkių Tarybų pirmininkai dešimtkiemų igaliojinimams labai silpnai vadovauja. Jie pasitenkina tik įpareigojimu dešimtkiemiams išdalyti valstiečiams valsčiaus vykd. k-to gautus pranešimus, patikrinti prievėles, ar sušaukti valstiečių susirinkimą. Visai silpnai savo dešimtkiemų igaliojinimams vadovauja Gelažių valsčiaus, Gelažių, Pruselių apylinkių Tarybų pirmininkai. Mažai daroma su dešimtkiemų igaliojinimais pasitarimų einamo gyvenimo klausimais. Panašių faktų rasime kiekviename valsčiuje.

Atelityje apylinkių Tarybų pirmininkams reikalinga ryžtingai vadovauti dešimtkiemų igaliojinimams. Jie turi būti reguliariai supažindinami su partijos ir vyriausybės nutarimais, duodant jiems konkrečius darbo uždavinius.

Dabartiniu metu dešimtkiemų igaliojinimai turi kontroliuoti eukrinių runkelių, miško paruošų eigą, neatidėliojant pradėti ruošti liaudies teismų rinkimams.

Kupiškio gimnazijoje

Komjaunuolių iniciatyva įsteigta Kupiškio gimnazijoje pirminė DOSARM'o organizacija. Veikia trys sekcijos: radijo, moto-sporto ir šaulių.

Organizacijoje dalyvauja 64 nariai. Moksleiviai labai susidomėję šia organizacija, uoliai lanko susirinkimus, noriai dirba užsiėmimuose. P. Meškauskas

PLAČIOJOJE TĖVYNĖJE

Amure. Įvairios žuvys, ikrai ir konservai Amuro upe plaukia į Komsomolską, Chabarovską bei geležinkelio linijas.

Nuotraukoje: žuvų produkcijos pakrovimas į garlaivį „Staliną“
Foto V. Baidalovo TASS spaudos klišė

Komsomolsko prie Amuro istorija

Komsomolskas prie Amuro. Vietos muziejus s rinko daug eksponatų, vaizduojančių miesto statybos istoriją pradedant pirmojo pastato įrengimu. Nuotraukos ir dokumentai primena apie statybininkų žygdarbius, apie sunkumus, kuriuos jie įveikė, apie greitą Komsomolsko pramonės ir kultūrinį buitinių įstaigų augimą.

Komjaunimo trisdešimtmečiui muziejus gavo naujų eksponatų, kurie parodo didvyrišką komjaunuolių — pirmųjų miesto statytojų — darbą.

(„Pravda“)

Pirmoji elektrinė mašinų - traktorių stotis Ukrainoje

Korsun — Ševčenkos MTS trise reikalaujantieji darbo (Kijevo sritis) paverčiama procesai kolektyviniuose ūkiuose. Elektros traktoriai atliks įvairius lauko darbus plote, nemažesniame kaip 10.000 ha, paverčius į arimą. Laikotarpis tarp lauko darbų, elektros traktoriai bus naudojami kaip stacionariniai varikliai kulkamosioms mašinoms, malmams, siurbliams, pašarų apdirbimo mašinoms.

Rajono kolektyvinių ūkių laukuose 1949 metais dirbs 10 elektra varomų traktorių. Pilnai elektrifikuojami daug

Žemės ūkio produktai valstybei

Estijos TSR kolektyviniai pareigojimai. ūkiai, tarybiniai ūkiai, žemės ūkio kooperacijos draugijos ir individualieji valstiečiai pristatė valstybei viršum plano 530.000 padų grūdų vietoje 500.000 padų pagal iš-

Čitos sritis prieš laiką įvykdė valstybinį grūdų paruošų planą. Valstybei pristatyta 1.145.000 padų grūdų daugiau negu pernal.

Pajūrio kraštas. Žvejų škunės „Morž“ vadovas Fomenko, išpareigojęs iki metų galo sugauti 12.000 centnerių žuvis.

Nuotraukoje: P. K. Fomenko
Foto G. Medvedevo

TASS-o spaudos klišė

MŪSŲ APSKRITYJE

Skubiai ištaisyti padėti

Svėdasų valsčiaus darbo valstiečiai nusiskundžia, kad atvežus linus, linų priėmimo punkte nėra kas jų priima. Priimti linus bulvių sąskaiton yra nustatyta antradieniais, tačiau jau trečias antradienis, o priėmėjas vis nesirodo. Darbo valstiečiai klausia, kada, pagaliau, atsiras priėmėjas.

B. Jurgulyš

Viešintose

Prie Viešintų valsčiaus kultūros — švietimo darbo skyriaus veikia literatūros ir meno saviveiklos ratelis. Jam vadovauja valsč. kultūros — švietimo darbo skyriaus ved. drg. Užtupaitė. Artimiausiu metu ratelis pasirodys su menine programa. B. Raščius

Viešintų pradžios mokykloje buvo surengtas mėtinis vakaras, kurio programą išpildė mokyklos auklėtiniai. Vakare dalyvavo gausiai publikos. Po programos įvyko šokiai. P. Raščius

Imtis konkrečių priemonių cukrinių runkelių paruošų planui įvykdyti

LTSR Ministrų Tarybos nutarimu cukrinių runkelių paruošos turėjo būti baigtos iki šių metų lapkričio mėn. 1 dienos. Tačiau eilė Kupiškio apskrities valsčių cukrinių runkelių paruošų planą sistematinai žlugdo. Tai aiškus faktas, kad šių valsčių vadovai visai nekovoja su cukrinių runkelių sabotuotojais. Ypatingai blogai cukrinių runkelių paruošos vyksta Skapiškio valsčiuje, kur įvykdyta tik 21,4 proc. bendro cukrinių runkelių paruošų plano. Viešintų valsčiuje 25,1 proc., Aukštupėnų 36 proc. ir Subačiaus 37 proc. cukrinių runkelių paruošų plano.

Padėčiai ištaisyti, minėtų valsčių vadovai turi tuojau imtis konkrečių priemonių. Reikalinga įpareigoti apylinkių Tarybų deputatus, valsčių aktyvą išplėsti masinį aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe, imtis griežtų priemonių prieš cukrinių runkelių paruošų plano vykdymo sabotuotojus.

Taip pat reikalinga išaiškinti valstiečiams, kad už pristatytus cukrinius runkelius valstiečiams duodamas nemažas kiekis eukraus.

Kuznecovas,
Cukrinių runkelių paruošų igaliojinimas

Dar vienas žingsnis pirmyn

Kupiškis anksčiau be geležinkelio jokio kito greito susiekimo priemonių su kaimyninių apskričių centrais neturėjo. Dabar tam padarytas

galas: atidarytas reguliarus kasdieninis autobusų susisiekimas Kupiškis—Panevėžys ir Kupiškis—Subačius.

D. J. Jankauskas

Partijos gyvenimas

Kelkime partinio mokslo lygį

Spalio 15 d. prasidėjo nauji mokslo metai partinio švietimo sistemoje. Žymi dalis komunistų ir tarybinės inteligentijos kelia savo idėjinį lygį politmokyklose, rateliuose ir apskrities partinėje mokykloje.

Bolševikų partija skiria didelį dėmesį komunistų švietimui. 1930 m. lapkričio mėn. 14 d. VKP(b) CK atžymėjo, kad be marksizmo-leninizmo teorijos supratimo, be bolševizmo užvaldymo, be savo teorinio atsilikimo įveikimo, mūsų kadrai šlubuos. Teisingas vadovavimo uždavinys visoms socialistinės statybos šakoms reikalauja mokamai vadovautis teorija prie praktinio sprendimo veikimo klausimų.

10 metų atgal, su drg. Stalino genialiųjų kurinių, VKP(b) trumpojo kurso išėjimu į šviesą, mūsų partija gavo naują, galingą idėjinį bolševizmo ginklą, pagrindinių supratimų enciklopediją, marksizmo — leninizmo srityje.

Nuo šio istorinio įvykio partija nuveikė didelį darbą ideologiniame-politiniame mūsų kadrų užsigrūdinime. Tarybinės inteligentijos auklėjimo uždavinys yra vienas iš pirmųjų ir svarbesnių bolševikų partijos uždavinių.

Prieš naujus mokslo metus, komplektuojant politmokyklas, ratelius VKP(b) trumpajam kursui nagrinėti ir partinę mokyklą, buvo žiūrima į klausytojų išimokslinimo lygį.

Dalis komunistų išpareigojo savistoviai kelti savo politinį — idėjinį lygį. Pirmieji užsiėmimai rateliuose, politmokyklose praėjo organizuotai.

Spalio mėn. mokslo rezultatai parodė, kad valsčiaus rateliuose mokslas vyko sėkmingai ten, kur vadovai, propagandistai atkreipė rimtą dėmesį į darbą.

Kupiškio valsč. ratelis drg. Einorio vedamas pagal duotą programą ir grafiką. Jis kruopščiai ruošia konspektus užsiėmimui, išanalizuoja klausimus visapusiškai iš anksto. Be to drg. Einoris prie partikabineto reguliariai dalyvauja propagandistų seminaruose.

Tačiau prie Subačiaus valsčiaus partorganizacijos ratelyje drg. Janonio pravedami užsiėmimai žemame lygyje. Nors drg. Janonis nurodė programą praėjo, tačiau tik formaliai. Šaltai Janonis atsineša ir į ratelio užsiėmimus. Į pirmąjį užsiėmimą atėjo girtame stovyje.

Šimonių valsčiaus ratelis dar mokslo nepradėjo, nes drg. Timčėvas, kuris yra pavestas vadovauti rateliui, laikosi nušalimai. Valsčiaus partinė organizacija nesiima priemonių padėti ištaisyti, nors puikiai žino, kad propagandistas Kriksčiūnas blogai partinėje mokykloje dėsto pamokas.

Toks tolimesnis vadovavimas rateliams nepakenčiamas ir smerktinas. Partinės organizacijos turi susirūpinti mokslo lygio pakėlimu šalinant iškeltus trūkumus. Tik tuomet mes lengvai nugalėsime prieš mus stovinčius uždavinius.

S. Skorupskas,
LKP(b) Kupiškio apskrities komiteto agitacijos — propagandos skyriaus vedėjas

Svarbus ir neatidėliotinas uždavinys

Prasidėjo karštas ryšininkų darbų metis spaudos užsiprenumeravime kampanijoje 1949 metams. Darbo patyrimas parodė, kad mes, Kupiškio apskrities ryšininkai, nepilnai susidorojome su mums pastatytais uždaviniais spaudos platinime. Mūsų apskritis šiame bare vis tebeatsilieka, nes ne visi ryšių darbuotojai gerai atsineša į savo darbą. Tas ypač liečia laiškanesius. Laiškanesys yra spaudos nešėjas į miestą ir kaimą. Kiekvienas laiškanesys privalo įvertinti savo darbą ir į jį atsinešti su visu rimtumu. Ryšių skyrių ir agentūrų viršininkai taip pat privalo atkreipti rimtą dėmesį į spaudos platinimą. Reikia teisingai paskirstyti išskirtą laikraščių tiražą apylinkių ir valsčių centrums, tampriai susirūpinti su aktyvu, kuris šiame svarbiame darbe visada suteiks pagalbą.

Tarybinės spaudos platinime turi dalyvauti visos organizacijos, kiekvienas komunistas ir komjaunimas. Reikia pasivytį priešakines mūsų respublikos apskritis. Todėl būtina organizuoti spaudos platinimo darbą taip, kad tarybinis laikraštis būtų pas kiekvieną darbo žmogų.

Bragina,
Kupiškio apskrt. spaudos plat. skyr. vedėjas

Nauji ženklainikai

Neseniai 185 Kupiškio gimnazijos moksleiviai išlaikė PDG ir BPDG normas. Jų tarpe 61 mergaitė.

H. Paulauskas

Mums rašo

Kada įsisteigs karo invalidų artelė „Nugalėtojas“?

Nuo 1946 metų Kupiškėje bandoma įsteigti gamybinę ir prekybinę karo invalidų artelę „Nugalėtojas“, tačiau iki šiam laikui nei artelės, nei jos darbo nematyti.

Kupiškio apskrities vykdomojo komiteto nutarimu gegužės mėn. artelės patalpoms yra perduotas visas murinis namas Gedimino g. 2. Tačiau darbas dar vis nėra pradėtas. Vienintelis artelės vedėjas drg. Morozovo darbas atliktas, kad perimta savo žinien fotografija, o yra daug daugiau galimybių artelės dar-

bui išplėsti.

Kupiškėje būtinai yra reikalinga nors viena skalbykla ir cheminė drabužių valykla. Tačiau jų rengimu niekas nesirūpina.

Dalis amatininkų dirba be patentų. Jie laukia pradedant artelę „Nugalėtojas“ veikti, kur galėtų susiburti ir įsteigti kiekvieno amato skyrių, tačiau artelės „Nugalėtojas“ vedėjui drg. Morozovui tas nerūpi, įvairius pasiūlymus reaguoja ne darbais, bet taščiais pažadais.

J. Pingvinietis

Nenutraukime sporto žiemos sezono metu

Su artėjančia žiema pasibai-

gė ir vasaros sporto sezonas. tvarkyti.

Todėl vertėtų pagalvoti apie žiemos sporto sezoną. Kad kada artinantis žiemos sportinis gyvenimas nesilpnėtų, reikia pradėti treniruotės kitose sporto šakose, kaip gimnastika, stalo tenisas, bokšas, čiuožimas ir t. t. Šioms sporto šakoms reikalingos specialios patalpos. Tačiau sporto salę teturi tik Kupiškio gimnazija, kuria naudotis tegali tik moksleiviai, tuo tarpu miesto jaunomenė šiose šakose negali treniruotis, nes neturi jokios sportui pri- taikytos salės. Ši reikala apskrities sporto komitetas tu-

retų kaip galint greičiau sugėr vasaros sporto sezonas. Taip pat tenka pabrėžti, kad artinantis žiemos sezonui Kupiškėje būtinai reikėtų įrengti čiuožykla. Jau per- tįs kitose sporto šakose, kaip na, metais buvo mėginta įrengti, bet kadangi prie šio reikalo mažai tepasidėjo Ku- piškio apskrities sporto ko- mitetas, tai pradėta rengti čiuožykla taip ir liko nereginta. Šie aktualūs darbai k-to turi būti neužmiršti ir greitu laiku, bendrai visiems talkininkaujant, įvykdyti.

H. Paulauskas

Nenuilstamo darbo dėka

Neseniai atremontuotas ir paleistas į darbą Svėdasų valsč. Zoviškio malūnas. Direktorius drg. Mackaus Domo inžinierius malūne buvo padarytas kapitalinis remontas, sutvarkyta vandens turbina stipresnės vandens srovės padavimui malūnui varyti.

Iškasta apie pusę kilometro kanalas, kuriuo gaunama daug didesnis vandens kiekis. Vandens sutaupymui padarytos

naujos cementinės užtvartos. Kad prasidėjus žiemos šal- čiams malūnas nesustotų, atremontuotas sugedęs lokomo- bilis. Šiuo metu malūnas jau įvykdė duotą metinį malimo planą 100 proc. Į dieną suma- lama 35—40 ceatnerių grūdų.

Dabar malūnas dirba 1949-jų metų sąskaiton.

V. Alauša

Sienlaikraščių apžvalga

Kovingas sienlaikraštis

Vienas iš geresnių sienlaikraščių Subačiaus valsčiuje yra Subačiaus valstybinio malūno „Pažanga“ sienlaikraštis „Tarybinis Malūnininkas“. Sienlaikraščio turinyje plačiai atsispindi įmonės dirbančiųjų pasiekti laimėjimai, iškeliama darbo pirmūnai, mušami atsilikėliai, darbo drausmės laužytojai. Sienlaikraštis kviečia kovoti už gamybinių planų viršijimą, už darbo racionalizaciją, už rentabilumą, nurodo, kaip pasiekti dar didesnių darbo laimėjimų.

Straipsnyje „Kovoje už gamybinio plano įvykdymą“ rašoma, kad rugsėjo mėn. gamybinis planas neįvykdytas 167,8 proc., o III-jo ketvirčio planas naturoje įvykdytas 150,7 proc. Metinis gamybos planas įvykdytas 86,6 proc. Toliau straipsnio autorius kviečia įmonės kolektyvą dėti visas pastangas, kad metinis gamybinis planas būtų pilnai įvykdytas ir viršytas artimiausiu laiku.

Straipsnyje nurodoma, kad deka gero įmonės kolektyvo darbo, iki spalio mėn. 1 d. įmonė davė 7,4 tūkstančius rublių viršplaninio pelno.

Kitame straipsnyje „Darbo drausmė įmonėje ir mūsų uždaviniai“ nurodomi darbo pirmūnai, kurie savo dienas išdirbio normas įvykdo po 120 proc. ir daugiau. Tai drg. drg. Juknevičius, Vencevičius ir Pakalnis. Šie draugai visuomet laikosi darbo valandų ir drausmės. Gerai prižiūri mašinas.

Greta darbo pirmūnų, tame pačiame straipsnyje, nurodomi ir darbo drausmės laužytojai — atsilikėliai, kaip Svaldenis, Juodžiūnas ir Grilauskas. Jie darbo metu dažnai esti neblaviame stovyje ir savo darbo užduočių neišpildo. Įmonės vadovybė prieš darbo drausmės laužytojus ėmėsi griežtų priemonių: Svaldenis už girtuokliavimą ir nesažiningumą darbe atleistas iš darbo. Darbininkas drg. Juodžiūnas nu-

imtas nuo malūnininko pareigų ir paskirtas į lentpiuvę.

Iš šių straipsnių matosi, kad Subačiaus malūno kolektyvo sienlaikraštis „Tarybinis Malūnininkas“ yra kovingas ir geras sienlaikraštis, kuris mobilizuoja įmonės dirbančiuosius dar didesnių laimėjimų pasiekimui, negailestingai kritikuoja apsilėidusius, kovoja už taupumą.

Tačiau sienlaikraštyje yra ir kai kurių trūkumų, kaip sienlaikraštyje nėra smulkesnės informacijos, darbo pirmūnų pasisakymų, kaip jie racionalizuoja darbą. Reikia kovoti, kad sienlaikraštyje iš- kelta kritika nenuveiktų niekais, o būtų veiksminga.

„Tarybiniam Malūnininkui“ linkėtina ir toliau kovingai vadovauti įmonės dirbančiųjų kolektyvui, mobilizuojant jį pasiekti dar didesnių darbo laimėjimų.

V. Magyliš

Batumi. Rudens darbmetis Juodojoje Jūroje.

Nuotraukoje: (priešakyje) Žuvininkystės tresto brigadierius Gidi Dalidze tikrina tinklus.

Foto V. Babajano

TASS-o spaudos klisė

Kolektyvinis ūkis — naujo gyvenimo kūrėjas

I vakarus nuo Viešintų miestelio, netoli gražaus ežero, pro šimtamečių liepų, klevo, gluosnių ir beržų viršūnes baltuoja didžiuliai pastatai. Aplinkui, kur tik akimis užmatai, driekiasi tankiai sužėlę rugiai ir lygiai suartos dirvos. Prieš keletą metų ši dvarą valdė lietuviškai — vokiškai nacionalistai Stukai. Šių metų pavasarį čia įsisteigė pirmasis mūsų apskrityje kolektyvinis ūkis „Raudonoji Vėliava“.

— Pirmieji žingsniai buvo sunkūs, sako kolektyvinio ūkio pirmininkas drg. Vyšniauskas.

— Žemė, kurią mes gavome, buvo apleista. Didžioji dalis dirvonavo. Trūko žmonių, inventorius, traukiamosios jėgos. Gyvenamieji trobėsiai, tvartai, klojimai — be durų, langų. Aplinkiniai buožės pranašavo, kad už poros, trejeto mėnesių išmirsime badu. Bet mes nenusivylėm, žinojom, jog valstybė mūsų pirmuosius žingsnius šelpsi ir palaikys. Kai tik pradžiūvo laukai, kas su plugu, akėčiomis, visi išėjome plėšti dirvonų. Didelę paramą mums suteikė Kupiškio MTS, į pagalbą atsiuntusi traktorių.

Jei pavasarį mums truko žemės ūkio inventorius, arklių, turėjome blogus trobėsčius, tai šiaudie mes turime 200 ha gerai įdirbtos žemės, puikiai atremontuotas patalpas, pakankamai ūkio mašinų, 22 arklius, 25 karves, 30 avių, 8 veislinės kiaules su 30 prieauglių, virš 50 000 kg grūdų, užtektinai pašaro, daržovių ir kitko. Beto daugumas kolektyvininkų šeimų asmeninėje nuosavybėje turi po dvi karves, dvi avis, pora kiaulių ir neribotą kiekį paukščių. Mes pirmieji atsiskaitėme su valstybe grūdų ir pieno paruošose. Šimtu procentų įvykdėme žiemkenčių sėją. Šian-

die mūsų laukuose nepaliko nė vienos pėdos nesuartos žemės, — užbaigia drg. Vyšniauskas.

Kolektyvinio ūkio kultūrinis gyvenimas

Kolektyviniame ūkyje veikia klubas — skaitykla, pasakoja skaityklos vedėja drg. Bulbenkovaitė. — Turime nuosavą, virš 300 tomų knygų, biblioteką. Du kartus per mėnesį leidžiame siel laikraštį „Raudonoji Vėliava“. Tankiai ruošiamės paskaitas ūkinėmis bei politinėmis temomis. Veikia politlavinimosi ratelis, kuriam vadovauja kolektyviniakė Zernova. Nežiūrint atsakomingo darbo lauke, drg. Zernova pakankamai turi laiko prarasti politpamokas kolektyvo tarpe. Pasakutiniuoju laiku organizuojame kultūros, meno ir sporto mėgėjų ratelį. Kolektyvinio ūkio kultūrinis gyvenimas diena iš dienos auga.

Kolektyvininkai — pirmūnai

Kolektyvinis ūkis „Raudonoji Vėliava“ susideda iš 17 šeimų. Jų tarpe dvidešimt devyni darbingi kolektyvininkai.

— Per gana trumpą mūsų gyvavimo laiką, — sako ūkio buhalterė drg. Mažuolytė, — spėjo iškilti visa eilė darbo spartuolių: laukų brigadierius Patapovas nuo gegužės mėnesio iki lapkričio 1 d. išdirbo 270 darbadienių, darbininkės Pachoriovaitė, Cibulkinienė, Kalpokovaitė ir kt. per tą laiką išdirbo po 250 darbadienių.

Gyvulininkystės brigadoj kaulininkė Dorondovienė per 6 mėn. prižiūrėjusi 4 veislinės kiaules ir išgudžiusi 60 sveikų paršelių, išdirbo 265 darbadienius. Koleinikovas per

3 mėnesius išdirbo 140 darbadienių. Šerikas Damakauskas išdirbo 200 darbadienių.

Kolektyviniame ūkiny atsiškaičius su valstybe, liko virš 50 000 kg grūdų, kurie bus išdalinti kolektyvo darbininkams, vidutiniškai vienam darbadieniui teks po 10 kg grūdų. Drg. drg. Patapovas, Dorondovienė ir kiti gaus po 250 kg ir daugiau grūdų. Beto dar gaus iš bendro ūkio pinigais, vilnomis, linais, pašarų daržovėmis, žodžiu, visko, kas mūsų ūkyje auginama.

Kolektyvinio ūkio šerikas drg. Damakauskas pasakoja

— Vokiečių okupacijos laikais gyvenau Šilų km. Turėjau 0,5 ha žemės. Tarybų valdžia man davė 7 ha žemės, karvę, sušelpė grūdais, bet vis dėl to aš jokių būdų negalėjau išbristi iš skelių kaimynams — buožėms. Ateina pavasaris, o nėra pašaro, sėklų, pinigų. Nuėsiu pas buožę, žinoma, visuomet gausi, bet už tai turėdavai atidėti vasaros darbus — medžių metu. Ir taip su visa šeima, už vieną kitą puodą grūdų, dienų dienas plušau pas buožes.

Šių metų pavasarį išgirdęs, jog mūsų valsčiuje organizuojasi pirmasis kolektyvinis ūkis, pasitariau su šeima ir stojau į jį.

Šiandien su sūnumi dirbame kolektyviniame ūkyje. Nuo pavasario jau išdirbome 400 darbadienių, už ką jau gavau 500 kg grūdų, daržovių, pašaro, vilnų, antrą karvę, porą avių, porą paršų. Beto dar gausiu apie 3.500 kg grūdų. Ateinantį pavasarį aš jau nebeisiu maldauti pas buožes, tegu dabar jie pas mus eina, bet mes jų neisileisim, — baigia drg. Damakauskas.

R. Šiaurinis

Kupiškio apskr. cukrinių runkelių pristatymo žinios 1948 m. lapkričio mėn. 20 d.

Eilės Nr.	Valsčiaus pavadinimas	Išpildyta procentais
1	Kupiškis	50,8
2	Gelažiai	47,1
3	Subačius	37,0
4	Aukštupėnai	36,0
5	Viešintos	25,1
6	Skapiškis	21,4

Cukrinių runkelių paruošos šiuo metu yra svarbi ūkinė kampanija. Jos savalaikiam įvykdymui turi būti dedamos visos pastangos. Tačiau kai kurie partiniai ir tarybiniai darbuotojai į šio svarbaus uždavinio vykdymą mažai kreipia dėmesio. Mūsų apskrities bendras cukrinių runkelių pristatymo planas įvykdytas tik 38,1 proc.

Šis faktas aiškiai parodo, kad daugelis apskrities valsčių vadovų rimtai nesidomėja laiku įvykdyti šią ūkinę kampaniją. Apskrityje pirmąjį cukrinių runkelių pristatymo paruošose Kupiškio valsčius tėra įvykdęs 50,8 proc. bendro plano. Ką kalbėti apie kitus valsčius, kad ir šiame valsčiuje dar iki šiolei randa si visa eilė skolininkų, cukrinių runkelių paruošų sabotuotojų. Štai Buivėnų apylinkės užkietėję cukrinių runkelių paruošų sabotuotojai: Vagnagys Jonas, Grubis Domas,

Grubis Lionginas, tyčia nevykdo jiems uždėtų valstybinių cukrinių runkelių paruošų prievolių.

Kupiškio linų kooperacija valstybei skolinga 4.200 kg cukrinių runkelių, tačiau kooperacijos pirmininkas drg. Latvėnas į tai visai nekreipia dėmesio. Tas pats ir su Kupiškio žemės ūkio kooperacija. Nors čia cukrinių runkelių derlius užderėjo neblogas, tačiau šios draugijos pirmininkas drg. Andrijauskas dar visai nepradėjo cukrinių runkelių paruošų vykdymo.

Silpnas vadovavimas cukrinių runkelių paruošoms jaučiamas iš Gelažių vykdomojo k-to pusės. Šio valsčiaus Tiltagalių ir Šaltenių apylinkių Tarybų pirmininkai visai nekontroliuoja cukrinių runkelių paruošų sabotuotojų.

Beveik visai užmiršta cukrinių runkelių paruošos Viešintų ir Skapiškio valsčiuose. Nors Viešintų valsčiuje cukrinių runkelių paruošų planas, palyginus su kitais valsčiais, nedidelis, tačiau jis tik trečdaliu įvykdytas.

Toliau tokia padėtis likti negali.

Valsčiaus aktyvas turi vesti griežtą kontrolę prieš cukrinių runkelių paruošų vykdymo sabotuotojus. Tik taip dirbant galima tikėtis artimiausiomis dienomis cukrinių runkelių paruošų plano pilnutinio įvykdymo.

Nepateisinamas elgesys

Svėdasų valsčiaus žemės ūkio skyriuje darbo laike nepanašu, kad ten būtų istaiga. Kiekvienas lėjęs gali pamanyti, kad vakaruška ar kitos rūšies pasilinksminimas. Darbo metu eina dainos, šukavimai ir garsūs nusikvatojimai, kurie girdis visoje gatvėje. Ši

koncertą sudaro žemės ūkio skyriaus vedėja drg. Lėpinskienė ir jos pavaldiniai: zootechnikė Gudorytė ir agromomas Mikolaičiūnas. Beto šie artistai rytą ilgai miega, o į darbą ateina vietoj devynių, vienuoliktą valandą.

V. Alauža

J. Žalnierius

Kupiškėnai visais laikais kovojo už Tarybų valdžią

(Tęsinys iš 107 (162) n-rio)

Dabar buvo pradėta tankiau šaukti darbininkų susirinkimus ir mitingus, kuriuose buvo reikalaujama legalizuoti Lietuvos Komunistų Partiją.

Tas viskas baimino vietas „smetonėle“ daugiausiai iš klerikalų tarpo. Ypač jiems baisus buvo darbininkų vakaras „gavėnios“ metu. Tuomet klerikalai rengėsi išdaužyti klube langus, nuplėšti nejo darbininkų skelbimus ir kitomis priemonėmis nerėję sutrukdyti vakarą.

Darbininkų jaunimo vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Į jį atėjo ir vietos pavasarininkų sekretorė Uldukaitė su savo drauge. Jos vėliau už tai buvo pašalintos iš „Pavasario“ sąjungos.

... Atėjo 1926 m. gruodžio 17 d. Išgirdau, kad Kaune įvyko fašistinis perversmas. Pas mane atbėgo uždusęs Petras Pajarskas. Jis kalbėjo:

— Jurgi, žinai ką. Kaune įvyko fašistinis sukilimas. Reikia organizuoti ginkluotą pasipriešinimą, jeigu vietos fašistai sukiltų. Reikalinga tučtuojau, nieko nelaukiant, sukviesti dvarų ir kaimų ginkluotus draugus ir visą naktį daboti judėjimą policijoje ir klebonijoje.

— Petrai, ar turi koki ners parėdymą iš kompartijos centro? — paklausiau aš.

— Koks čia gali būti parėdymas tokiu momentu? ... Juk gerai žinai — kuomet Kaune

viename krikščionių demokratų susirinkime kunigas Krupavičius buvo užklaustas, kodėl jis šaudo darbininkus, jis atsakė, kad šaudėme ir šaudysime.

Į visas puses išsiuntėme pasiuntinius ir vakare turėjome apie 20 ginkluotų vyrų pasipriešinimo būrį. Mudu su Pajarsku naktį nuėjome į Račupėnus pas vietos liaudininkų šulą Domą Vaitkūną, kur tarėmės kas daryti. Tačiau ballusis liaudininkas ir nenorėjo girdėti apie pasipriešinimą; jam geriau buvo fašistai negu mes.

Pagaliam pamatė, kad ginkluotas pasipriešinimas visvien bus betikslis, išsiskirstėme ir mes.

Gruodžio 19 dieną nakčiai fašistinis saugumas ir policija masiškai puolė darbininkų veikėjus, suimdami 13 žmonių, jų tarpe ir mane. Suimtujų turta konfiskavo. Mane, Vinčą Palileiką ir Alfonsą

Baradinską, kaip pasipriešinimo vadovus, suėmė atskirai ir patalpino į atskirą kambarą Panevėžio kalėjime.

Prasidėjo šturpios kalinių dienos. Nakties metu posėdžiavo karo lauko teismai, pasmerkdami miriop vieną draugą po kito. Už kiekvieną pasmerkimą mes badaudavome po 2 dienas, tuo pareikšdami savo užuojautą jiems ir revoliucinį solidarumą.

Mus, kupiškėnus, teisė kartu su panevėžiečiais ir utėniškiais, viso 36 žmones. Tardymą vedė pusantros metų ir tik 1928 m. gruodžio mėn. gale prasidėjo teismai. Teisė karinis teismas. Milžiniška 5 tomų byla tęsėsi 5 dienas.

Buvo teisiami ir žymūs komunistai, kaip gyd. Andrius Domaševičius, ir jo sūnus Jurgis, Giraitė, Birgeris, Jofa, Irša ir kt. Mus gynė 5 advokatai: Mykolas Slezavičius, Zimanas, Chlodnis, Ivanenko

ir IV-jo pavardės nebeatsimenu.

Geros gynybos rezultate iš visų nuteisė tik Palileiką ir Baradinską (abu po 9 m.), o kitus paleido.

Po 1929 metų pogrindyje dirbti buvo itin sunku. Smetonininkai uždarė visas pažangias partijas ir organizacijas, pažangiausius veikėjus nuolat grūdė į kalėjimus. Tačiau šaunieji Kupiškio pogrindininkai vistiek dirbo. Jie sudarė Mopro organizaciją, kovojo už kalinių teises, mokėsi ir grūdinosi revoliucinėje kovoje.

1940 metais birželio mėn. Lietuvos darbo žmonės nuvertė nekenčiamą smetoninį režimą. Iš gilaus pogrindžio išėjo ir Lietuvos Komunistų Partija. Dabar prasidėjo socialistinės statybos etapas Lietuvoje, į kurį įsijungė ir Kupiškio pogrindžio veikėjai.

(Pabaiga)

Ką parodė prezidento rinkimai JAV

JAV laikraščiai yra kupini komentarų ir pasisakymų apie lapkričio 2 d. rinkimų „netikėtą“ rezultatą.

Monopolistinė spauda iki paskutinio momento buvo tikra, kad rinkimuose nugalės respublikonų partijos kandidatas Tomas Džui. Žinomas reakcinis žurnalas „Laif“ net ir rinkimų dieną išspausdino straipsnį, kuriame jis pasveikino respublikonišką prezidentą jo pergalės proga. Daug respublikonų veikėjų, kurie jau pasidalino ministrų portfeliais, buvo nusipirkę namus Vašingtone ir buvo pasiruošę apsigyventi čia ketveriems artimiausiems metams.

Iš tikrųjų nėra ko stebėtis, kad respublikonų partija pralaimėjo paskutiniuose rinkimuose. Savo pranešime dėl Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 31 metinių draugas V. M. Molotovs nurodė, kad „Pralaimėjimas respublikonų partijos ir Džui, stojusių per rinkimus su atvirai reakcine ir labiausiai agresyvia programa, rodo, kad amerikiečių tautos dauguma atmeta tą programą“. Respublikonų partijos lyderiai išstojo tiek vidaus politikos, tiek ir užsienio politikos klausimais, kaip įnirtingi reakcionieriai ir atviro karo kurstytojai. Demokratų partijos atstovai išnaudojo tai savo rinkiminėje kampanijoje.

Per paskutinį mėnesį demokratų partijos propaganda ir ypatingai pats Trumenas intensyviai skleidė versiją, kad jei laimės demokratai, jie grįš prie Ruzvelto kurso, kuris, kaip žinoma, buvo remiamas plačiausių liaudies sluoksnių. Siekimo patraukti savo pusėn rinkėjus galima paaiškinti ir Trumeno paskutinę rinkiminę kalbą apie darbo įstatymus, kainų politikos klausimus, apie JAV užsienio politikos kursą.

Trumenas ypatingai daug kalbėjo apie Tafto — Harto įstatymą, kuris faktiškai atima profsąjungoms elementarią teisę streikuoti. Savo rinkiminėse kalbose Trumenas prižadėjo panaikinti tą įstatymą. Jis net mėgino pavaizduoti dalyką taip, esą tik respublikonų dauguma kongrese yra kalta tuo, kad įstatymas buvo priimtas, nors visiems yra žinoma, kad iš 185 demokratų atstovų rumuose 103 balsavo už įstatymą.

Tokį pat svarbų vaidmenį vaidino rinkiminėje kampanijoje kainų klausimas. Tuo tarpu, kai respublikonai stojo su neapribotos „privačios iniciatyvos“ programa, tai yra,

už neapribotą pelnų augimą, kurie jau pasiekė fantastinę 30 milijardų dolerių sumą per metus, — tai demokratų lyderiai pasiryžo išnaudoti savo interesais šiuos aštirus ir skaudžius klausimus. Jie užtikrino, kad jie ir čia sugrįš prie Ruzvelto „naujo kurso“ ir nustatys kontrolę pelnams ir kainoms; Trumenas net išstojo su reikalavimu apriboti monopolininkų pelnus.

Pagaliam demokratų partijos lyderiai stengėsi išnaudoti savo interesais ir užsienio politikos linijos klausimą. Respublikonų lyderių gauja — Džui, Vandenbergas, Dalesas — sukėlė savo agresyvumui rimtą nerimą plačiose Amerikos liaudies masėse. Žinoma, į tai negalėjo neatsižvelgti demokratai. Jie padarė manevrą. Paskutiniiais metais demokratų partijos vadevai demonstratyviai iškėlė priešakinį planą lūdnai išgarsėjusią „dvipartinę politiką“, kurios įkvėpėjai yra Vandenbergas ir Dalesas. Trumeno administracija per visą laiką vykdė tą politiką ir oficialioji Amerikos propaganda iš kailio nėrėsi, stengdamasi įtikinti visą pasaulį, jog tokia politika tariamai yra remiama amerikiečių tautos daugumos. Tačiau dabar, kai transatlantinės respublikos vadeivoms teko susidurti akis į akį su savo rinkėjais, jie staiga atsikratė „dvipartinę politiką“ ir Trumenas išstojo su deklaracijomis apie būtinumą sutvirtinti taiką ir tarptautinį saugumą. Jis net ketino siūsti į Maskvą JAV aukščiausiojo teismo pirmininką Vinsoną, kad pradėtų tiesiogines derybas su tarybine vyriausybe komplikuotiems klausimams reguliuoti. Ir nors Džui bei Vandenbergas reikavimu idėja dėl Vinsono siuntimo buvo atmesta, vis dėlto šis demokratų lyderių žygis suvaidino didelį vaidmenį rinkimuose.

Trumenui padėjo ir tai, jog jis per paskutinį laiką pasisakė ne kartą už Sąjenujų Nacijų Organizacijos bei jos nutarimų rėmimą. Neatsitiktinai Amerikos delegacijos iniciatyva JAV rinkimų išvakarėse buvo atidėtas Palestinos klausimo svarstymas Generalinėje Asamblėjoje, ir Trumenas išstojo su pažadu remti Izraelio valstybę. Šitie veiksmai atspindėjo demokratines partijos vadovybės siekimą įsigyti keletą milijonų žydų rinkėjų balsų.

Labai daug rinkėjų balsavo už Trumeno tik todėl, kad jie buvo prieš Džui bei jo reakcinį kursą. Neatsitiktinai

kongreso rinkimuose nepaėjo tokie reakcijos šūlai kaip Vandenbergas, Taftas, Hartlis ir kiti. Lygiai kaip tai atsitiko Anglijoje. 1945 m., kur rinkėjai nusigriebė nuo Čerčilio, svarbiausiojo naujo karo kurstytojo, taip dabar rinkimai JAV nemažiau įtikinamai parodė, kad reakciniai respublikonų lyderiai neturi tautos pasitikėjimo.

Per lapkričio 2 d. rinkimus, paskutiniiais duomenimis, dalyvavo tik 43 proc. visų balsavimo teisę turinčių žmonių. Tokiu būdu daugiau kaip pusė amerikiečių iš viso nedalyvavo rinkimuose. Tai atsitiko dėl gausių rinkiminių apribojimų, liečiančių ypač varguomenę bei negrus, o taip pat dėl plačiai išsivysčiusio priešrinkiminio teroro.

Biauras teroro ir klastojimo metodai buvo nukreipti svarbiausia, prieš Henri Uoleso pažangiąją partiją, nes Uolstrite monopolininkai bijojo jo pasisiekimo kaip ugnies. Tai reikia turėti galvoje įvertinant rinkimų rezultatus. Uolesas gavo iš viso milijoną balsų su viršum. Bet balsų skaičius šiuo atveju negali parodyti tikrąją pažangiosios partijos įtaką, nes tą partiją remiantieji sluoksniai negalėjo dėl daugelio apribojimų dalyvauti balsavime. Be to pažangiosios partijos kandidatai eilėje valstijų visai nebuvo įtraukti į balsavimo sąrašus. Kečiuose rajonuose pažangioji partija kvietė rinkėjus balsuoti už demokratinius kandidatus. Daug rinkėjų nebalsavo už Uolesą bijodami, kad tai gali sukaldyti balsus tarp demokratų partijos ir pažangiosios partijos ir padės respublikonui Džui laimėti. Reikia dar atsižvelgti į tą faktą, jog pažangioji partija yra dar kurimosi stadijoje.

Ir vis dėlto rinkiminė kampanija, kuria vedė Uolesas, vaidino ypatingą vaidmenį. Per šią kampaniją Amerikos liaudies plačiosios masės turėjo progą suprasti, kiek žalingas yra reakcinis kursas, kurį varo respublikonų partijos stovyklos karo kurstytojai. Pažangieji šūniai, kuriuos Uolesas iškėlė, privertė demokratines partijos lyderius persitvarkyti ir išstoti su liberalesne programa tiek vidaus gyvenimo klausimais, tiek ir užsienio politikos klausimais.

Ar ta programa tikrai bus vykdyta arba ji kartu su rinkiminiais plakatais, vėliavomis ir su visa rinkimine butaforija bus padėta į archyvą ligi sekančių rinkimų — parodys artimiausia ateitis.

V. Borisovas

Korespondentai praneša

Kyšininką griežtai sudrausti

Daugelis apskrities tarnautojų tikrai patelsina save, kaip tarybinio tarnautojo vardą. Jie atsidavusiai ir sąžiningai atlieka savo pareigas, teisingai sprendžia darbo žmonių skundus ir pageidavimus. Tačiau atsiranda ir tokių tarnautojų, kurie aukščiau visko stato savo asmeniškų reikalų, ne-teisingai atlieka pareigas.

Vier as iš tokių darbuotojų yra Viešintų valsčiaus vykdomojo k-to pirmininko pavaduotojas drg. Orlovas. Kai valsčiaus vykdomojo k-to pirmininkas drg. Mažuolis buvo išvykęs į tarybinių darbuotojų kursus, Orlovas, likęs valsčiaus galva, pradėjo daryti įvairias kombinacijas. Susibičiuliavo su buožėmis. Ypatin-

gai geras Orlovo prietelius Laitelių apylinkės, Nemeirių kaimo buožė Baranauskienė. Orlovas pas ją dažnas svečias. Kad nenubuožintų, buožė Baranauskienė Orlovui davė 300 rb. kyšio. Taip pat geras Orlovo prietelis ir Laitelių apylinkės buožė Užas Petras. Kitas 28 ha buožė Žalys Mykolas Jokubiškio apylinkės, Balčiūniškių kaimo Orlovui davė bekoną, kad nenubuožintų. Minėtas buožė iki šiolei į buožinius sąrašus neįtrauktas.

Argi gali būti didesnis tarybinių įstatymų laužymo faktas kaip šis. Reikalinga atitinkamiems organams iš to tuojau padaryti išvadas.

M. Bartkus

Sportas

Kupiškio gimnazijoje prie kuno kultūros ir sporto kolektyvo, mokytojo Opulskio iniciatyva, įsteigta stalo teniso sekcija.

Teniso žaidimu susidomėjo ne tik moksleiviai, bet ir mokytojai, kurie kiekvieną laisvalaikį praleidžia prie stalo teniso.

Gruodžio mėn. pradžioje įvyks Kupiškio gimnazijos moksleivių tarpklasinių stalo teniso pirmenybės, o gruodžio mėn. pabaigoje individualinės pirmenybės.

Prie veikiančių sekcijų yra įsteigtos dar šios naujos sekcijos: šachmatų ir šaškių (sekcijos vadovu išrinktas VII c kl. mok. Matuliuskas — žymus apskrities šachmatininkas ir pasižymėjęs Tarybų Lietuvos žaidėjas pradedančiųjų tarpe), gimnastikos (vadovas VI b kl. mok. Ragauskas Balys) ir sunkumų kilnojimo sekcija (vadovas VIII c kl. mok. Žitkas).

Šimet dar bus įsteigtos slidžių ir pačinų sekcijos.

Šiuo metu sistematingai vyksta gimnastikos ir sunkumų kilnojimo treniruotės, kurias praveda fizinio lav. mokytojas Opulskis.

Gruodžio mėn. bus pravedamos gimnazijos šachmatų, šaškių pirmenybės ir sunkumų kilnojimo konkursas. Nugalėtojams bus suteikti gimnazijos 1948 metų čempiono vardai.

Lapkričio 21 d. įvyko Kupiškio gimnazijos lengvosios atletikos varžybos rekordų pagerinimui. Gerai pasirodė VII c kl. mok. Buzas, pagerindamas du Kupiškio gimnazijos rekordus: I rutulio stumime (senas rekordas 9,90 m.) — 10,02 m; II granatos metime (senas rek. 50,6 m.) — 58,3 m.

Pažymėtina, kad naujai patstatyti Kupiškio gimnazijos rekordai viršija Kupiškio apskrities rekordus.

Atsakingas redaktorius A. DAGELIS

Skaitykime „Stalino Keliu“!

Atidarytas prenumeratos priėmimas Kupiškio apskrities laikraščiu „STALINO KELIU“ 1949 metams.

„STALINO KELIU“

išeina 3 kartus į savaitę.

Prenumeratos kaina:

1 mėn. — 2,40 Rb.

3 mėn. — 7,20 „

6 mėn. — 14,40 „

12 mėn. — 28,80 „

Prenumeratą priima apskrt. spaudos platintojai, ryšių skyriai, laikšnešiai, prenumeratos priėmimo punktai, visuomeniniai spaudos platintojai mėnesį įstaigose, valsčių vykdomuosiuose komitetuose, apylinkėse.

Sukilimas Pietų Korėjoje

POCHENJANAS, XI. 12 d. (TASS). Pehenjano radijo pranešimu, kariuomenės dalys, su-

kilusios prieš marionetinę Pietų Korėjos „vyriausybę“, toliau kovoja Pietų Denlodo ir

Šiaurės Kensando provincijose.

(ELTA).